

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Tomáš Valášek.

Návrh zákon zakladá zmenu štatútu Múzea Slovenského národného povstania z príspevkovej organizácie Ministerstva kultúry SR na neziskovú organizáciu poskytujúcu všeobecne prospešné služby podľa zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov, ktorej zakladateľmi budú Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo obrany SR.

Návrh zákona reaguje na prebiehajúcu diskusiu o fungovaní Múzea SNP, ako jednej z najvýznamnejších kultúrnych a odborných inštitúcií Slovenskej republiky. Účelom navrhovanej zmeny štatútu, ktorý by umožnil spoločné zriaďovanie a správu dvom ústredným orgánom štátnej správy je zabezpečiť ešte kvalitnejšie plnenie zákonom zadefinovaných úloh, spájanie vedeckých a odborných kapacít, ako aj zvýšenie starostlivosti o vzácne veľkorozmerné zbierkové predmety Múzea Slovenského národného povstania Ministerstvom obrany SR a zároveň zachovať odbornú a kultúrnu gesciu štátu nad fungovaním tohto významného pamätníka ako kultúrnej inštitúcie s nevyčísľiteľnou symbolickou hodnotou. Spoločné zriaďovanie Múzea SNP zdôrazní význam Slovenského národného povstania ako jednej z najvýznamnejších udalostí moderných slovenských dejín, ktorá svojim významom presahuje rámec vojenskej operácie.

Realizáciou navrhovanej zmeny budú vytvorené adekvátne podmienky pre napĺňanie poslania tohto múzea v procese zhromažďovania, zhodnocovania vedeckými metódami, ochrany, odborného spravovania, využívania a sprístupňovania zbierkových predmetov, dokumentárnych a archívnych materiálov viažucich sa k dejinám slovenskej spoločnosti v rokoch 1938 až 1945 s dôrazom na dokumentáciu protifašistického a národnooslobodzovacieho boja a Slovenského národného povstania ako významnej súčasti európskej antifašistickej rezistencie v rokoch 2. svetovej vojny, ako aj dokumentovania povojnových súdnych procesov, rehabilitácií povstalcov a súčasných prejavov neofašizmu, rasovej neznášanlivosti a intolerancie.

Navrhovaná právna úprava reaguje tiež na potrebu hľadania nových foriem zriaďovania kultúrnych inštitúcií štátom a samosprávou, nakoľko existujúca prax ich fungovania ako príspevkových a rozpočtových organizácií sa dlhodobo javí ako nedostatočná a nevhodná, a to z hľadiska efektívneho manažmentu, odborného a umeleckého pôsobenia, financovania a správy. Spoločným zriaďovaním a správou Múzea SNP ako neziskovej organizácie, poskytujúcej všeobecne prospešné služby bude dosiahnutá vyššia transparentnosť pri správe a riadení organizácie, efektívne využívanie a kumulácia verejných zdrojov z rôznych rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu, či možné zapojenie napr. samosprávy a ďalších aktérov do správy, financovania a riadenia múzea.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Návrh zákona je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

Čl. I

K bodu 1

Legislatívno-technická zmena v dôsledku vyčlenenia úpravy postavenia Múzea SNP do osobitného ustanovenia.

K bodu 2

Zakotvuje sa základné postavenie Múzea SNP ako neziskovej organizácie, ktorej zriaďovateľmi sú Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo obrany SR.

K bodu 3

Zakotvujú sa základné náležitosti dohody, v ktorej Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo obrany SR upraví majetkové, finančné a iné práva a povinnosti, ktoré súvisia s činnosťou Múzea SNP ako neziskovej organizácie. Na základe dohody medzi Ministerstvom kultúry SR a Ministerstvom obrany SR bude tiež pripravená zakladacia listina a štatút Múzea SNP, ktoré podrobne upravia zloženie orgánov, kompetencie Múzea SNP a kontrolné mechanizmy s dôrazom na transparentnosť fungovania Múzea SNP.

Čl. II

S ohľadom na predpokladaný priebeh legislatívneho procesu sa navrhuje nadobudnutie účinnosti od 1. januára 2022.